

Ökad tillgång till psykologisk behandling

Rätten att få sina psykiska besvär omhändertagna av vården är okränkbar. En fungerande stöttning och vård kan avsevärt minska lidandet och ibland helt lindra en person från psykisk ohälsa. Ändå är psykiatrin ett av sjukvårdens mest eftersatta områden. Fokus ligger ofta på korta behandlingar och tillgången på vård är ojämn mellan regionerna. Ofta får även behövande betala själva vid besök hos privata psykoterapeuter. Vänsterpartiets utgångspunkt är att förebyggande och tidiga insatser behöver kombineras med en adekvat vård som är tillgänglig och jämlik över hela landet.

Psykisk ohälsa har under en lång period ansetts vara ett i huvudsak individuellt problem kopplat till biologiska och genetiska faktorer. Följaktligen har behandlingsterapier utformats för att hjälpa individen att korrigera dessa faktorer, ofta genom medicinering. Tack vare framstegen i forskningen vet vi idag att ett strikt biomedicinskt förhållningssätt inte räcker som enda förklaring för att förstå psykisk ohälsa. Även psykosociala insatser har kommit att bli centrala delar i behandlingen av några av de vanligaste psykiatriska diagnoserna, men även i behandling av folksjukdomar som depression och ångest.

I ett Sverige där trygghetssystemen har urholkats och såväl bostads- som arbetsmarknaden har blivit områden där samhällsklass i stor utsträckning avgör tillträdet, underblåses psykisk ohälsa. Otrygghet och kommersialiseringen av allt fler delar av livet i kombination med orealistiska skönhetsideal, prestationskrav och social isolering har gjort att den psykiska folkhälsan steg för steg försämras. Ändå återstår endast privat samtalsterapi eller andra behandlingsterapier för många patienter som inte erbjuds stöd via sin vårdcentral. Detta spår på ojämlikheten och försvårar samhällets insatser för att främja en generell god psykisk folkhälsa.

Därför måste möjligheter till psykologisk behandling kraftigt öka. I Sverige har region Skåne möjliggjort användningen av längre behandlingar om 25 sessioner på regionens bekostnad. Vänsterpartiet menar att detta borde vara ett erbjudande i samtliga regioner. Förslaget innebär att individuellt anpassad psykologisk behandling erbjuds inom primärvården genom remiss, för att på sikt bli en del av regionernas reguljära verksamhet. I grunden handlar detta arbete om att likställa den psykiska och den somatiska vården och befästa invånarnas rätt till båda. I ett välfärdssamhälle ska inte psykisk stöttning och vård vara en klassfråga.

Vänsterpartiets förslag:

- Möjliggör en längre, individuellt anpassad psykologisk behandling inom primärvården genom remiss. Budgetmedel: 1,3 miljarder kronor.¹

¹ Beräkningen är uppskalad till riket utifrån kostnaderna i region Skåne.